

och före 1862 kunde vissa änkor rösta i bland annat riksdagsvalen. Se Åsa Karlsson Sjögren, *Männen, kvinnorna och rösträtten. Medborgarskap och representation 1723–1866* (Stockholm: Carlssons, 2006).

4. Ebba Berling Åselius, *Rösträtt med förhinder. Rösträttsstrecken i svensk politik 1900–1920* (Stockholm: Stockholms universitet, 2005), s. 113.

Referenser

Arkivmaterial

RIKSARKIVET

1983 års rösträttskommitté (YK3616)

3 Inkomna handlingar 1983–84

Ecklesiastikdepartementet

Konseljakt 20/3 1942

Förmynderskapsutredningen (YK4143)

1 Protokoll och andra handlingar 1984–1992

Justitiedepartementet

Regeringsakt 8/10 1987

Kommundepartementet

Regeringsakt 23/10 1975 nr 34

Lindmanska samlingen

2 Arvid Lindmans anteckningar från riksdagen 1918

Rösträttsutredningen 1974–75 (YK2875)

1 Kommitténs handlingar 1974–75

Tvåkammarriksdagens arkiv. Särskilda utskott 1867–1964

A1:96 Tredje särskilda utskottets protokoll 1918 (urtima riksdagen)

Tvåkammarriksdagens arkiv. Konstitutionsutskottet 1859–1970

F4:3, 5 Promemorior rörande motioner 1941, 1943

Valutredningen 1955

1 Handlingar 1955–1964

ARBETARRÖRELSENS ARKIV I SKÅNE

Skånes socialdemokratiska partidistrikt

A2:5 Motioner till distriktskongressen 1967

A4:4 Distriktskongressprotokoll 1967

NORRKÖPINGS STADSARKIV

Släkten Swartz i Norrköping arkiv

B5b:21 Manuskript till tal av Carl Swartz 1917

STOCKHOLMS STADSARKIV

Fattigvårdsnämnden. Sekreterareexpeditionen

A1:76 Nämndprotokoll med bilagor 1939

E2:29 Handlingar till diaries 1938

Fattigvårdsnämnden. Rösträttstjänsten

E3:4 Uppgifter över personer som åtnjuta varaktig försörjning av allmänna fattigvården 1937–39

Stockholms magistrats arkiv

E2:25 Handlingar rörande val 1936

Offentligt tryck

DS Ju 1974:7. *Förmynderskap. Promemoria med förslag till ändringar i förmynderskapslagstiftningen m.m.*

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (Stockholm: Promemoria från Socialdepartementet 2008:23)

FN:s konventioner om mänskliga rättigheter (Stockholm: Regeringskansliet, 2011)

Lagberedningens förslag till revision av Giftermålsbalken och vissa delar av Ärvdabalken. I. Förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning m.m. (Stockholm, 1915)

Lagberedningens förslag till revision av Ärvdabalken. I. Förslag till lag om förmynderskap m.m. (Stockholm: Norstedts, 1921)

NOU 1975:4. *Nordisk kommunal rösträtt och valbarhet*

Riksdagstrycket: Motioner, protokoll, riksdagsskrivelser, propositioner och utskottsutlåtanden

Rätt till politiskt deltagande för personer med funktionsnedsättning. *Sammanfattning* (European Union Agency for Fundamental Rights, 2014)

SCB, *Riksdagsmannavalen*

SCB, *Folkmängden*

SOU 1924:58. *Fattigvården bland lapparna*

SOU 1933:11. *Betänkande med förslag till organisation av det frivilliga skydds- och hjälparbetet beträffande frigivna fångar*

SOU 1935:60. *Promemoria angående avskaffande av påföljd enligt 2 kap. 19 § strafflagen jämte vissa andra straffpåföljder*

SOU 1941:29. *Statistisk undersökning angående fattigvårdens understödsverksamhet*

SOU 1941:36. *Utredning om utlandssvenskarna verkställd av Socialstyrelsen*

SOU 1944:4. *Promemoria med förslag till lag med bestämmelser om allmänna behörighetsvillkor för vissa kommunala uppdrag m.m.*

SOU 1945:64. *Betänkande angående underlättande av deltagandet i allmänna val*

SOU 1961:20. *Vissa frågor rörande allmänna val*

SOU 1962:19. *Utlandssvenskars deltagande i allmänna val*

SOU 1963:17. *Sveriges statsskick. Del 2. Motiv. Förslag till regeringsform*

SOU 1963:54. *Några valfrågor. Slutbetänkande avgivet av 1955 års valutredning*

SOU 1970:67. *Förmynderskap. Betänkande avgivet av Förmynderskapsutredningen*

SOU 1972:15. *Ny regeringsform, ny riksdagsordning*

SOU 1975:15. *Kommunal rösträtt för invandrare*

SOU 1984:11. *Rösträtt och medborgarskap. Invandrades och utlandssvenskars rösträtt*

SOU 1986:50. *God man och förvaltare*

SOU 2000:125. *Teknik och administration i valförfarandet*

SOU 2016:5. *Låt fler forma framtiden! Betänkande av 2014 års demokratiutredning*

SOU 2016:19. *Barnkonventionen blir svensk lag. Betänkande av barnrättsutredningen Svensk författningssamling (SFS)*

UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities (2006)

UN Universal Declaration of Human Rights (1948)

Utredning och förslag om borttagande ur lagstiftningen av straffpåföljden förlust av medborgerligt förtroende (Stockholm: Nordiska bokhandeln, 1915)

Dagstidningar och tidskrifter

Aftonbladet

Alingsås Tidning

Arbetet

Arbetartidningen

Dagens Nyheter

Eskilstuna Tidning

Expressen

Fyris

Göteborgs Handels- och Sjöfarts Tidning

Göteborgs-Posten

Göteborgs-Tidningen/GT

Hertha

Smålands-Posten

Social-Demokraten

Svenska Dagbladet

The Guardian

Tidskrift för fattigvård och annan hjälpverksamhet

Övriga tryckta källor

- Aldén, Gustaf. *Valmannens bok 1911* (Stockholm: Hökerberg, 1911)
- Aldén, Gustaf. *Lag om fattigvården och därtill hörande lagar* (Stockholm: Hökerberg, 1918)
- Hammar skjöld, Hjalmar & Hammar skjöld, C. G. *Kommunallagarna* (Stockholm: Norstedts, 1919)
- Hjärne, Harald. *Rösträtt och värneplikt* (Stockholm: Bibliografiska institutionen, 1892)
- Landsorganisationen i Sverige. 19:e ordinarie kongress 12–19 juni 1976* (Stockholm: LO, 1976)
- LO och invandrarna. Sammanfattning av beslut vid 1976 års LO-kongress* (Stockholm: LO, 1977)
- Malmgren, Robert. *Sveriges grundlagar och tillhörande författningar med förklaringar* (Stockholm: Norstedts 1927)
- Palmstierna, Erik. *Orostitid. Politiska dagboksanteckningar 2. 1917–1919* (Stockholm: Tiden, 1953)
- Petrén, Alfred. *Minnen från Ulleråkers sjukhus. En psykiatrisk studie* (Lund: Carl Blom, 1934)
- Sveriges socialdemokratiska arbetarepartis 23:e kongress den 9–15 juni 1968* (Stockholm: Socialdemokraterna, 1968)
- Socialdemokraternas 24:e partikongress 28 sept. – 4 okt. 1969* (Stockholm: Socialdemokraterna, 1969)
- Socialdemokraternas 25:e partikongress den 1–7 oktober 1972* (Stockholm: Socialdemokraterna, 1972)
- Stenberg, Karin & Lindholm, Valdemar. *Dat läh mijen situd! Det är vår vilja. En vädjan till den svenska nationen från samefolket* (Stockholm: Svenska förlaget, 1920)
- Stephens, Florence. *Kungar, torpare och kavaljerer* (Stockholm: Sjöström & Sjöström, 1961)

Tv-program

”Di ville bli åv med mej”, tv-program sänt i TV2 12/11 1971

Internetkällor

- Schiller, Bernt, ”Carl A Lindhagen”, *Svenskt biografiskt lexikon*, <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/10583>, hämtad 29/4 2021.
- BVerfG, Beschluss des Zweiten Senats vom 29. Januar 2019 - 2 BvC 62/14 -, Rn. 1-142, hämtad 29/4 2021 på http://www.bverfg.de/e/cs20190129_2bvco06214.html
- ”Felon Voting Rights”, National Conference of State Legislatures, hämtad 29/4 2021 på <https://www.ncsl.org/research/elections-and-campaigns/felon-voting-rights.aspx>
- Human Mortality Database, <https://www.mortality.org/>

- ”Hungary: UN Experts Urge End to Restrictions on Persons with Disabilities”, pressmeddelande från United Nations Human Rights Office of the High Commissioner 16/4 2020, hämtad 29/4 2021 på <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25799&LangID=E>
- Lindgren, Mattias. *Utan rösträtt. Kvantitativa effekter av olika rösträttsbegränsningar 1866–2018*, publicerad i augusti 2020 och hämtad 29/4 2021 på <https://demokrati100.se/ny-rapport-undersoker-begransningar-i-rostratten/> Kan även hämtas på <https://www.allmanrostratt.se/wpcontent/uploads/2020/08/Lindgren-2020-Utan-rostratt.pdf>
- ”On the Ethics of Voting”, Jason Brennan intervjuad av Richard Marshall i 3:AM Magazine, 7/9 2018, hämtad 3/6 2020 på <https://web.archive.org/web/20180907221350/https://www.3amagazine.com/3am/on-the-ethics-of-voting/>
- Rickart, Ali. ”Disenfranchisement. A Comparative Look at the Right of the Prisoner to Vote”, publicerad 6/2 2015 på bloggen Ius Gentium, hämtad 12/11 2020 på <https://ubaltcielfellows.wordpress.com/2015/02/06/disenfranchisement-a-comparative-look-at-the-right-of-the-prisoner-to-vote/>
- SCB, ”Återstående medellivslängd för åren 1751–2019”, hämtad 1/9 2020 på <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningens-sammansattning/befolkningsstatistik/pong/tabell-och-diagram/helarsstatistik--riket/aterstaende-medellivslangd-for-aren-17512019/>
- ”Who is Eligible to Vote”, The Electoral Commission, UK Parliament, hämtad 29/4 2021 på <https://www.electoralcommission.org.uk/i-am-a/voter/types-elections/uk-parliament>

Dataset

- Lindgren, Mattias, dataunderlag till rapporten *Utan rösträtt. Kvantitativa effekter av olika rösträttsbegränsningar 1866–2018*, publicerat i augusti 2020 och hämtat 29/4 2021 på <https://demokrati100.se/ny-rapport-undersoker-begransningar-i-rostratten/>. Kan även laddas ned direkt från <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kb:publ-69>.

Litteratur

- Altermark, Niklas. *After Inclusion. Intellectual Disability as Biopolitics* (Lund: Lunds universitet, 2016)
- Ahlbäck, Anders & Sundevall, Fia. ”Värnpliktsstrecket. En självklarhet som vändes till sin motsats?”, *Arbetshistoria* (2019) nr 2-3, s. 30-35
- Andræ, Carl Göran. *Revolt eller reform. Sverige inför revolutionerna i Europa 1917–1918* (Stockholm: Carlssons, 1998)
- Arnberg, Klara, Sundevall, Fia & Tjeder, David. ”Könspolitiska årtal 1810–2018”, i *Köns-*

- politiska nyckeltexter från Det går an till #metoo, red. Klara Arnberg, Fia Sundevall & David Tjeder (Göteborg & Stockholm: Makadam, 2019)
- Aronsson, Peter. *Bönder gör politik. Det lokala självstyret som social arena i tre Smålandssocknar 1680–1850* (Lund: Lunds universitet, 1992)
- Axelsson, Linnéa. *Ædnan* (Stockholm, Bonniers, 2018)
- Bader-Zaar, Birgitta. "Women's Suffrage and War. World War I and Political Reform in Comparative Perspective", i *Suffrage, Gender and Citizenship. International Perspectives on Parliamentary Reforms*, red. Irma Sulkunen, Seija-Leena Nevala-Nurmi & Pirjo Markkola (Newcastle: Cambridge Scholars, 2009)
- Baker, Keith M. *Inventing the French Revolution. Essays on French Political Culture in the Eighteenth Century* (Cambridge: Cambridge University Press, 1990)
- Baynton, Douglas C. "Disability and the Justification of Inequality in American History", i *The New Disability History. American Perspectives* (New York: New York University Press, 2001)
- Beckman, Ludvig. "Citizenship and Voting Rights. Should Resident Aliens Vote?", *Citizenship Studies* vol. 10 (2006), nr 2, s. 153–165
- Beckman, Ludvig. "Who Should Vote? Conceptualizing Universal Suffrage in Studies of Democracy", *Democratization* vol. 15 (2008), nr 1, s. 29–48
- Beckman, Ludvig. *The Frontiers of Democracy. The Right to Vote and its Limits* (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2009)
- Beckman, Ludvig. "Rösträttsåldern och demokratins avgränsningsproblem", i *Demokratins framtid*, red. Katarina Barrling & Sören Holmberg (Stockholm: Sveriges riksdag, 2018)
- Benhabib, Seyla. *The Rights of Others. Aliens, Residents, and Citizens* (Cambridge: Cambridge University Press, 2004)
- Berg, Annika. *Den gränslösa hälsan. Signe och Axel Höjer, folkhälsan och expertisen* (Uppsala: Uppsala universitet, 2009)
- Berg, Annika. *De samhällsbesvärliga. Förhandlingar om psykopati och kverulans i 1930- och 40-talens Sverige* (Göteborg & Stockholm: Makadam, 2018)
- Berg, Annika, Ericsson, Martin & Sundevall, Fia. "Rösträttens begränsningar efter 1921", i *Rösträttens århundrade. Kampen, utvecklingen och framtiden för demokratin i Sverige*, red. Ulrika Holgersson & Lena Wängnerud (Göteborg & Stockholm: Makadam, 2018)
- Berg, Annika. "Att straffas ut från vallokalen. Om straffpåföljd som rösträttshinder", *Arbetshistoria* (2019) nr 2–3, s. 36–39
- Berg, Annika. "De ovuxna vuxna. Om omyndigförklaring som rösträttshinder", *Arbetshistoria* (2019) nr 2–3, s. 49–54
- Berggren, Henrik. *Slekts ungdom. Retorik, politik och modernitet 1909–1939* (Stockholm: Tiden, 1995)

- Berggren, Lars & Östberg, Kjell. "Reformism eller revolution. Arbetarrörelsen inför rösträttsbeslutet 1918–1919", i *Rösträttens århundrade. Kampen, utvecklingen och framtiden för demokratin i Sverige*, red. Ulrika Holgersson & Lena Wängnerud (Göteborg & Stockholm: Makadam, 2018)
- Berling Åselius, Ebba. *Rösträtt med förhinder. Rösträttsstrecken i svensk politik 1900–1920* (Stockholm: Stockholms universitet, 2005)
- Birmontienė, Toma & Jurėnienė, Virginijax. "The Development of Women's Rights in Lithuania", i *The Struggle for Female Suffrage in Europe. Voting to Become Citizens*, red. Blanca Rodríguez-Ruiz & Ruth Rubio-Marín (Leiden: Brill, 2012)
- Björk, Gunnela. *Att förhandla sitt medborgarskap. Kvinnor som kollektiva politiska aktörer i Örebro 1900–1950* (Lund: Arkiv, 1999)
- Blais, André, Massicotte, Louis & Yoshinaka, Antoine. "Deciding Who Has the Right to Vote. A Comparative Analysis of Election Laws", *Electoral Studies* vol. 20 (2001), nr 1, s. 41–62
- Bondekam, Maja. *Människans metamorfos. Ålder och den mognande kroppens politik, 1580–1850* (Nora: Nya Doxa, 2020)
- Borevi, Karin. "Sweden. The Flagship of Multiculturalism", i *Immigration Policy and the Scandinavian Welfare State 1945–2010*, red. Grete Brochmann & Anniken Hagelund (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2012)
- Brandorf, Martin, Esaiasson, Peter & Håkansson, Nicklas. "Svenska valfrågor. Partiernas valdebatt 1902–1994", *Statsvetenskaplig tidskrift* vol. 99 (1996), nr 1, s. 1–36
- Brennan, Jason. *Efter demokratin. Argument för ett nytt styrelseskick* (Stockholm: Timbro, 2017)
- Brito Vieira, Mónica & Runciman, David. *Representation* (Cambridge: Polity Press, 2008)
- Brookfield, Tara. "Divided by the Ballot Box", *Canadian Historical Review* vol. 89 (2008), nr 4, s. 474–476
- Brothén, Martin. "Svenska poströstare", i *Svenska poströstare*, red. Martin Brothén (Göteborg: Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet, 2003)
- Brothén, Martin. "Poströstningens historia i Sverige", i *Svenska poströstare*, red. Martin Brothén (Göteborg: Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet, 2003)
- Brubaker, Rogers. *Citizenship and Nationhood in France and Germany* (Cambridge: Harvard University Press, 1992)
- Burman, Anders. "Ett styrelseskick för gudar eller för människor? Tre nedslag i demokratins idéhistoria", i *Ingen självklarhet. Om demokratins framväxt och utmaningar*, red. Jonny Hjelm & Christer Nordlund (Umeå: Bokförlaget h:ström, 2020)
- Capoccia, Giovanni & Ziblatt, Daniel. "The Historical Turn in Democratization Studies. A New Research Agenda for Europe and Beyond", *Comparative Political Studies* vol. 43 (2010), nr 8–9, s. 931–968
- Caramani, Daniele & Grotz, Florian. "Beyond Citizenship and Residence? Exploring

- the Extension of Voting Rights in the Age of Globalization”, *Democratization* vol. 22 (2015), nr 5, s. 799–819
- Carlsson Wetterberg, Christina. *Kvinnosyn och kvinnopolitik. En studie av svensk socialdemokrati 1880–1910* (Lund: Arkiv, 1986)
- Castles, Stephen & Miller, Mark J. *The Age of Migration. International Population Movements in the Modern World* (New York: Guilford Press, 2009)
- Chan, Tak Wing & Clayton, Matthew. ”Should the Voting Age be Lowered to Sixteen? Normative and Empirical Considerations”, *Political Studies* vol. 54 (2006), nr 3, s. 533–558
- Christiansen, Niels Finn. ”Borgerret i Danmark. En fortælling om køn, fattigdom, etnicitet og politisk træghed”, i *Stemmerettens grenser. Fattigdom og demokratisk utestengelse 1814–1919*, red. Marthe Hommerstad & Bjørn Arne Steine (Oslo: Scandinavian Academic Press, 2019)
- Collstedt, Christopher. *Duellanten och rättvisan. Duellbrott och synen på manlighet i stormaktsväldets slutskede* (Lund: Sekel, 2007)
- Conway, Martin. ”Democracy in Western Europe after 1945”, i *Democracy in Modern Europe. A Conceptual History*, red. Jussi Kurunmäki, Jeppe Nevers & Henk te Velde (New York: Berghahn Books, 2018)
- Cowley, Philip & Denver, David. ”Votes at 16? The Case Against”, *Representation* vol. 40 (2004) nr 1
- Dahlstedt, Magnus, Rundqvist, Mikael & Vesterberg, Viktor. ”Medborgarskap. Rättigheter, skyldigheter och medborgarideal i förändring”, i *Migrationens och etnicitetens epok. Kritiska perspektiv i etnicitets- och migrationsstudier*, red. Magnus Dahlstedt & Anders Neergaard (Stockholm: Liber, 2013)
- Dahlström, Carl. *Nästan välkomna. Invandrarpolitikens retorik och praktik* (Göteborg: Göteborgs universitet, 2004)
- Dahlström, Carl & Möller, Ulrika. ”Statens väljarskola. Strategin för att öka valdeltagandet bland utländska medborgare i Sverige 1976–2002”, i SOU 2004:49. *Engagemang, mångfald och integration. Om möjligheter och hinder för politisk jämlikhet*
- Daskalova, Krassimira. ”Women’s Suffrage in Bulgaria”, i *The Struggle for Female Suffrage in Europe. Voting to Become Citizens*, red. Blanca Rodríguez-Ruiz & Ruth Rubio-Marín (Leiden: Brill, 2012)
- Day, Stephen & Shaw, Jo. ”European Union Electoral Rights and the Political Participation of Migrants in Host Politics”, *International Journal of Population Geography* vol. 8 (2002), nr 2, s. 183–199
- Delblanc, Sven. *Ära och minne. Studier kring ett motivkomplex i 1700-talets litteratur* (Stockholm: Bonniers, 1965)
- Earnest, David C. ”The Enfranchisement of Resident Aliens. Variations and Explanations”, *Democratization* vol. 22 (2015), nr 5, s. 861–883

- Ebervall, Lena & Samuelsson, Per E. *Florence Stephens förlorade värld. En sannsaga om Huseby Bruk* (Stockholm: Piratförlaget, 2016)
- Edebalk, Per Gunnar. *Drömmen om ålderdomshemmet. Åldringvård och socialpolitik 1900–1952* (Lund: Socialhögskolan, 1991)
- Edebalk, Per Gunnar. ”Folkpension och åldringvård. Om svensk socialpolitik 1903–1950”, *Socialvetenskaplig tidskrift* vol. 10 (2003), nr 2–3, s. 131–150.
- Eichhorn, Jan & Bergh, Johannes (red.), *Lowering the Voting Age to 16. Learning from Real Experiences Worldwide* (Cham: Palgrave Macmillan, 2019)
- Ekberg, Kristoffer. *Mellan flykt och förändring. Utopiskt platsskapande i 1970-talets alternativa miljö* (Lund: Lunds universitet, 2016)
- Ekstedt, Olle. *Sällsamheter i Småland. Värend. Del 1*. (Stockholm: Rabén & Sjögren, 1987)
- Engwall, Kristina & Söderlind, Ingrid. ”Barn och demokrati i ett historiskt perspektiv”, i *Rösträtten 80 år. Forskarantologi*, red. Christer Jönsson (Stockholm: Justitiedepartementet, 2001)
- Engwall, Kristina & Söderlind, Ingrid. ”Barns röst och rätt”, i *Att göra historia. Vänbok till Christina Florin*, red. Maria Sjöberg & Yvonne Svanström (Stockholm: Institutet för framtidsstudier, 2008)
- Ericsson, Martin & Sundevall, Fia. ”Rösträttsbegränsningar i den svenska demokratin”, *Arbetshistoria* (2019), nr 2–3, s. 5–7
- Ericsson, Martin. ”För integrationens skull? Frågan om rösträtt för invandrare utan svenskt medborgarskap under efterkrigstiden”, *Arbetshistoria* (2019), nr 2–3, s. 22–29
- Ericsson, Martin. ”Partierna, rösträtten och medborgarskapet. Riksdagsdebatten om utlandssvenskars och ickemedborgares rösträtt efter år 1921”, *Statsvetenskaplig tidskrift* vol. 122 (2020), nr 2, s. 133–160
- Fairclough, Isabela & Fairclough, Norman. *Political Discourse Analysis. A Method for Advanced Studies* (Abingdon: Routledge, 2012)
- Florin, Christina. *Kvinnor får röst. Kön, känslor och politisk kultur i kvinnornas rösträttsrörelse* (Stockholm: Atlas akademi, 2006)
- Florin, Christina. ”Visioner, rörelser och rösträtt. En resa i tiden”, i *Rösträttens århundrade. Kampen, utvecklingen och framtiden för demokratin i Sverige*, red. Ulrika Holgersson & Lena Wängnerud (Göteborg & Stockholm: Makadam, 2018)
- Folkes, Alex. ”The Case for Votes at 16”, *Representation* vol. 41 (2004), nr 1, s. 52–61
- Fur, Gunlög. ”Always Already Cosmopolitan. Indigenous Peoples and Swedish Modernity”, i *European Cosmopolitanism. Colonial Histories and Postcolonial Societies*, red. Gurminder K. Bhambra & John Narayann (New York: Routledge, 2017)
- Fuszara, Małgorzata. ”Polish Women’s Fight for Suffrage”, i *The Struggle for Female Suffrage in Europe. Voting to Become Citizens*, red. Blanca Rodríguez-Ruiz & Ruth Rubio-Marín (Leiden: Brill, 2012)
- de Gouges, Olympe (pseud. för Marie Gouze). *Déclaration des Droits de la Femme et de la Citoyenne* (Paris: 1791)

- Grahn, Sandra, Lührmann, Anna & Lindberg, Staffan I. ”Den tredje vågens autokratisering är här. Vilka är dess kännetecken?”, i *Ingen självklarhet. Om demokratis framväxt och utmaningar*, red. Jonny Hjelm & Christer Nordlund (Umeå: Bokförlaget h:ström, 2020)
- Granström, Görel. *Värnpliktsvägran. En rättshistorisk studie av samvetsfrihetens gränser i den rättspolitiska debatten 1898–1925* (Uppsala: Uppsala universitet, 2002)
- Gustafsson, Harald. *Sockenstugans politiska kultur. Lokal självstyrelse på 1800-talets landsbygd* (Stockholm: Stadshistoriska institutet, 1989)
- Gustavsson, Gunnel. ”Rösträtten och barnen”, i *Rösträtten 80 år. Forskarantologi*, red. Christer Jönsson (Stockholm: Justitiedepartementet, 2001)
- Gustavsson, Gunnel. *Rösträtt för barn. En demokratisk framtidsfråga?* (Umeå: Umeå universitet, 2009)
- Hammar, Tomas. *Det första invandrarvalet* (Stockholm: Liber, 1979)
- Hammar, Tomas. *Democracy and the Nation State. Aliens, Denizens and Citizens in a World of International Migration* (Aldershot: Avebury, 1990)
- Hansen, Lars-Erik. *Jämlikhet och valfrihet. En studie av den svenska invandrapolitikens framväxt* (Stockholm: Almqvist & Wiksell International, 2001)
- Harjula, Minna. ”Excluded from Universal Suffrage. Finland after 1906”, i *Suffrage, Gender and Citizenship. International Perspectives on Parliamentary Reforms*, red. Irma Sulkunen, Seija-Leena Nevala-Nurmi & Pirjo Markkola (Newcastle: Cambridge Scholars, 2009)
- Hayduk, Ron. *Democracy for All. Restoring Immigrant Voting Rights in the United States* (New York: Routledge, 2006)
- Hirdman, Yvonne, Lundberg, Urban & Björkman, Jenny. *Sveriges historia. 1920–1965* (Stockholm: Norstedts, 2012)
- Holmbäck, Åke. ”Karl Staaff. Anteckningar kring en biografi”, *Svensk juristtidning* (1966), nr 1, s. 38–49
- Holzschneider, Anna, Josefsson, Jonathan & Sandin, Bengt. ”Child Rights Governance. An Introduction”, *Childhood* vol. 26 (2019), nr 3, s. 271–288
- Hultin Rosenberg, Jonas; Lind, Anna-Sara & Wejryd, Johan. ”Allmän rösträtt 30 år? En tvärvetenskaplig blick på rätten till politiskt inflytande för barn, funktionshindrade och mottagare av försörjningsstöd”, *Nordisk socialrättslig tidskrift* (2020), nr 25–26, s. 71–95.
- Hunt, Lynn. ”Introduction”, i *The French Revolution and Human Rights. A Brief Documentary History*, red. Lynn Hunt (Boston & New York: Bedford Books of S:t Martin's Press, 1996)
- Inger, Göran. *Vanfrejd. Från infamia till förlust av medborgerligt förtroende* (Uppsala: Inger, 2001)
- Ishay, Micheline R. *The History of Human Rights from Ancient Times to the Globalization Era* (Berkeley: University of California Press, 2008)

- Isin, Engin F. & Turner, Bryan S. (red.). *Handbook of Citizen Studies* (London: SAGE, 2002)
- Jacobs, Dirk. ”Giving Foreigners the Vote. Ethnocentrism in Dutch and Belgian Political Debates”, i *Comparative Perspectives on Racism*, red. Jessika ter Val & Maykel Verkuyten (Aldershot: Ashgate, 2000)
- Johansson, Christina. *Välkomna till Sverige? Svenska migrationspolitiska diskurser under 1900-talets andra hälft* (Malmö: Bokbox, 2005)
- Jonsson, Karin. ”Stockholmspolisen för fram som hunner och bödlar’. Den sista stora demonstrationen för rösträtt i Stockholm 5 juni 1917”, i *Politik underifrån. Kollektiva konfrontationer under Sveriges 1900-tal*, red. Andrés Brink Pinto & Martin Ericsson (Lund: Arkiv, 2016)
- Karlsson, Gunnel. *Från broderskap till systemskap. Det socialdemokratiska kvinnoförbundets kamp för inflytande och makt i SAP* (Lund: Arkiv, 1996)
- Karlsson Sjögren, Åsa. *Männen, kvinnorna och rösträtten. Medborgarskap och representation 1723–1866* (Stockholm: Carlssons, 2006)
- Karlsson Sjögren, Åsa. ”Taxpaying, Poor Relief and Citizenship. Democratization from a Gender Perspective”, i *Tracing the Women-Friendly Welfare State. Gendered Politics of Everyday Life in Sweden*, red. Åsa Gunnarsson (Göteborg & Stockholm: Makadam, 2013)
- Karlsson Sjögren, Åsa & Lindström, Peter. ”Från väljare till valbara. Kvinnor och lokalpolitik ur ett långt tidsperspektiv”, i *Rösträttens århundrade. Kampen, utvecklingen och framtiden för demokratin i Sverige*, red. Ulrika Holgersson & Lena Wängnerud (Göteborg & Stockholm: Makadam, 2018)
- Karpantschov, René & Mikkelsen, Flemming. ”Folkelige protestbølger og demokrati i Danmark 1700–2000”, *Historisk tidsskrift* (Danmark) vol. 113 (2013), nr 2, s. 393–444
- Katz, Richard S. *Democracy and Elections* (New York: Oxford University Press, 1997)
- Kaveh, Shamal. ”Den allmänna rösträtten. En rätt med förbehåll”, i *Villkorandets politik. Fattigdomens premisser och samhällets åtgärder – då och nu*, red. Hans Swärd & Marie-Anne Egerö (Malmö: Égalité, 2008)
- Kaveh, Shamal. ”Fattigdomens förbannelse”, i *Bedöma och åtgärda fattigdom. Om välfärdens skiljelinjer och samhällets yttersta skyddsnät*, red. Hans Swärd (Lund: Studentlitteratur, 2018)
- Kessler-Harris, Alice. ”Genusidentitet. Rätten till arbete och idén om ett ekonomiskt medborgarskap”, i *Fronesis* nr 1 (1998), s. 170–184
- Keyssar, Alexander. *The Right to Vote. The Contested History of Democracy in the United States* (New York: Basic Books, 2000)
- Kristjánsdóttir, Ragnheiður & Þorvaldsdóttir, Þorgerður H. ”Suffrage (not) Granted – or lost. Suffrage, Gender and Class. Intersectional Reflections on the Construction and Constraints of a Lawful Citizen in Iceland, 1915–1934”, opublicerat paper presenterat vid 12:e Nordiska konferensen för kvinno- och genushistoria 2018

- Kurunmäki, Jussi. *Representation, Nation and Time. The Political Rhetoric of the 1866 Parliamentary Reform in Sweden* (Jyväskylä: University of Jyväskylä, 2000)
- Labba, Elin Anna. *Herrarna satte oss hit. Om tvångsförflyttningarna i Sverige* (Stockholm: Norstedts, 2020)
- Lafleur, Jean-Michel. "The Enfranchisement of Citizens Abroad. Variations and Explanations", *Democratization* vol. 22 (2015), nr 5, s. 840–860
- Lantto, Patrik. *Tiden börjar på nytt. En analys av samernas etnopolitiska mobilisering i Sverige 1900–1950* (Umeå: Umeå universitet, 2000)
- Lantto, Patrik. *Lappväsendet. Tillämpningen av svensk samepolitik 1885–1971* (Umeå: Umeå universitet, 2012)
- Lantto, Patrik & Mörkenstam, Ulf. "Sami Rights and Sami Challenges", *Scandinavian Journal of History* vol. 33 (2008), nr 1, s. 26–51
- Lewin, Leif. *Konsten att bilda regering när ingen har majoritet* (Göteborg: Daidalos, 2020)
- Liliequist, Jonas. "From Honour to Virtue. The Shifting Social Logics of Masculinity and Honour in Early Modern Sweden", i *Honour, Violence and Emotions in History*, red. Carolyn Strange, Robert Cribb & Christopher E. Forth (London: Bloomsbury, 2014)
- Liliequist, Jonas. "'Du ljög som en tjuv och skälm'. Okvädande inför rätta i 1600- och 1700-talens södra och mellersta Norrland", *Oknytt* vol. 41 (2020), nr 1–2, s. 4–39
- Lindberg, Staffan & Teorell, Jan. "Demokratins utveckling i världen. Tendenser under och efter rösträttens århundrade", i *Rösträttens århundrade. Kampen, utvecklingen och framtiden för demokratin i Sverige*, red. Ulrika Holgersson & Lena Wängnerud (Göteborg & Stockholm: Makadam, 2018)
- Lindgren, Mattias. "Hur många har saknat rösträtt i den svenska demokratin?", *Arbetarhistoria* (2019), nr 2–3, s. 8–13
- Lister, Ruth. *Citizenship. Feminist Perspectives* (London: Macmillan, 1997)
- Lister, Ruth. "Why Citizenship? Where, When and How Children?", *Theoretical Inquiries in Law*, vol. 8 (2007), nr 2, s. 693–718
- Lundberg, Victor. *Folket, yxan och orättvisans rot. Betydelsebildning kring demokrati i den svenska rösträttsrörelsens diskursgemenskap 1887–1902* (Umeå: Bokförlaget h:ström, 2007)
- Lundmark, Lennart. "Lappen är ombytlig, ostadig och obekvämlig...". *Svenska statens samepolitik i rasismens tidevarv* (Bjurholm: Norrlands universitetsförlag, 2002)
- Magnusson, Lars. *Sveriges ekonomiska historia* (Lund: Studentlitteratur, 2016)
- Manin, Bernard. *Principes du Gouvernement Représentatif* (Paris: Calmann-Lévy, 1995)
- Manza, Jeff & Uggen, Christopher. *Locked Out. Felon Disenfranchisement and American Democracy* (Oxford: Oxford University Press, 2006)
- Marshall, T. H. *Citizenship and Social Class and Other Essays* (Cambridge: Cambridge University Press, 1950)
- McMillan, Kate. "From 'The Commonwealth's Most Dutiful Daughter' to 'Young Multicultural Nation'. Non-Citizen Voting Rights and New Zealand's Citizenship Regime",

- i *Citizenship in Transnational Perspective. Australia, Canada, and New Zealand*, red. Jatin-Mann (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2017)
- Meier, Petra. "Caught between Strategic Positions and Principles of Equality. Female Suffrage in Belgium", i *The Struggle for Female Suffrage in Europe. Voting to Become Citizens*, red. Blanca Rodríguez-Ruiz & Ruth Rubio-Marín (Leiden: Brill, 2012)
- Mellquist, Einar D. *Rösträtt efter förtjänst? Riksdagsdebatten om den kommunala rösträtten i Sverige 1862–1900* (Stockholm: Stadshistoriska institutet, 1974)
- Moyn, Samuel. "Introduction. Antitotalitarianism and After", i *Pierre Rosanvallon. Democracy, Past and Future*, red. Samuel Moyn (New York: Columbia University Press, 2006)
- Moyn, Samuel. *The Last Utopia. Human Rights in History* (Cambridge, MA & London: The Belknap Press of Harvard University Press, 2010)
- Mörkenstam, Ulf. *Om "Lapparnes privilegier". Föreläsningar om samiskhet i svensk samepolitik 1883–1997* (Stockholm: Stockholms universitet, 1999)
- Mörkenstam, Ulf. "Ekonomi, kultur och jämlikhet. Teman i svensk politik i invandrarfrågor decennierna efter andra världskriget", *Historisk tidskrift för Finland* vol. 95 (2010), nr 4, s. 572–607
- Nilsson, Roddy. *Växjöfängelsets historia 1848–1995. Institutionen, människorna och brotten under hundrafemtio år* (Norrköping: Kriminalvårdsstyrelsen, 1996)
- Nilsson, Roddy. "Det inskränkta medborgarskapet. Fångar, rösträtt och makt", i *Den ifrågasatte medborgaren. Om utsatta grupper relation till välfärdssystemen*, red. Torbjörn Hjort, Philip Lalander & Roddy Nilsson (Växjö: MiV Linnéuniversitetet, 2010)
- Nilsson, Torbjörn. *Elitens svängrum. Första kammaren, staten och moderniseringen 1867–1886* (Stockholm: Stockholms universitet, 1994)
- Nilsson, Torbjörn. "Högern 1900–1940. En historisk vandring mot demokrati", i *Rösträtten 80 år. Forskarantologi*, red. Christer Jönsson (Stockholm: Justitiedepartementet, 2001)
- Nilsson, Torbjörn. "Fattigvård som rösträttshinder. Maktkamp och skötsamhetskrav när Sverige demokratiserades", i *Stemmerettens grenar. Fattigdom og demokratisk utestengelse 1814–1919*, red. Marthe Hommerstad & Bjørn Arne Steine (Oslo: Scandinavian Academic Press, 2019)
- Nordblad, Julia. *Den enspråkiga demokratin. Minoriteterna, skolan och imperiet. Sverige och Frankrike, 1880–1925* (Stockholm: Symposion, 2015)
- Nordblad, Julia. "Förtidsröstningen väcker demokratins grundfrågor", *Arbetarhistoria* (2019), nr 2–3, s. 55–59
- Norrlid, Ingemar. "Kommunen som bolag? En studie i liberal rösträttspolitik före första världskriget", *Scandia* vol. 36 (1970), nr 1, s. 46–120
- Näsström, Sofia. "Representative Democracy as Tautology. Ankersmit and Lefort on Representation", *European Journal of Political Theory* vol. 5 (2006), nr 3, s. 321–342

- Olofsson, Magnus. ”Rösträttskravallerna i Stockholm 1902 och den återvunna demonstrationsrätten”, i *Politik underifrån. Kollektiva konfrontationer under Sveriges 1900-tal*, red. Andrés Brink Pinto & Martin Ericsson (Lund: Arkiv, 2016)
- Oredsson, Sverker. *Nils Edén. Demokratins statsminister* (Stockholm: Ekerlid, 2017)
- Pettus, Katherine Irene. *Felony Disenfranchisement in America. Historical Origins, Institutional Racism, and Modern Consequences* (New York: LFB Scholarly Publishing LLC, 2005)
- Piketty, Thomas. *Kapitalet och ideologin* (Stockholm: Mondial, 2020)
- Planinc, Zdravko. ”Should Imprisoned Criminals Have a Constitutional Right to Vote?”, *Canadian Journal of Law and Society* vol. 2 (1987), s. 153–164
- Platon, *Skrifter. Bok 3. Staten*, övers. Jan Stolpe (Stockholm: Atlantis, 2003)
- Quennerstedt, Ann. ”Mänskliga rättigheter som värdefundament, kunskapsobjekt och inflytande. En läroplansanalys”, *Utbildning & demokrati* vol. 24 (2015), nr 1, s. 5–27
- Qvarsell, Roger. *Utan vett och vilja. Om synen på brottslighet och sinnessjukdom* (Stockholm: Carlssons, 1993)
- Rauhut, Daniel. *Fattigvård, socialbidrag och synen på fattigdom i Sverige 1918–1997* (Stockholm: Almqvist & Wiksell, 2002)
- Richter, Hedwig. ”A Cultural History of Elections in the USA and Germany. Meanings and Functions of Elections in the 19th Century”, *InterDisciplines* vol. 2 (2011), nr 1, s. 65–84
- Rodríguez-Ruiz, Blanca & Rubio-Marín, Ruth (red.). *The Struggle for Female Suffrage in Europe. Voting to Become Citizens* (Leiden: Brill, 2012)
- Rosanvallon, Pierre. *Le Sacre du Citoyen. Histoire du Suffrage Universel en France* (Paris: Gallimard, 1992)
- Rosanvallon, Pierre. *Le Peuple Introuvable. Histoire de la Représentation Démocratique en France* (Paris: Gallimard, 1998)
- Rosanvallon, Pierre. *La Démocratie Inachevée. Histoire de la Souveraineté du Peuple en France* (Paris: Gallimard, 2000)
- Rosanvallon, Pierre. ”Installationsföreläsning vid Collège de France”, i *Demokratin som problem*, övers. Oskar Söderlind (Hägersten: Tankekraft, 2009)
- Rousseau, Jean-Jacques. *Du Contrat Social; ou, Principes du Droit Politique* (Amsterdam: Marc Michel Rev., 1762)
- Rubio-Marín, Ruth. ”The Achievement of Female Suffrage in Europe. On Women’s Citizenship”, *International Journal of Constitutional Law* vol. 12 (2014), nr 1, s. 4–34
- Runestam, Staffan. *Förstakammarhögern och rösträttsfrågan 1900–1907* (Uppsala: Uppsala universitet, 1966)
- Rydgren, Jens & van der Meiden, Sara. ”The Radical Right and the End of Swedish Exceptionalism”, *European Political Science* vol. 18 (2019), nr 3, s. 439–455
- Rönnbäck, Josefin. *Politikens genusgränser. Den kvinnliga rösträttsrörelsen och kampen för kvinnors politiska medborgarskap 1902–1921* (Stockholm: Atlas akademi, 2004)

- Rönnbäck, Josefin. ”För förändringarnas skull. Om kvinnor, politik och kampen för medbestämmande”, i *Att göra historia. Vänbok till Christina Florin*, red. Maria Sjöberg & Yvonne Svanström (Stockholm: Institutet för framtidsstudier, 2008)
- Rönnbäck, Josefin. ”Demokratiska genombrott, 1918–1921. Om kvinnors rösträtt och rösträttskamp”, i *Ingen självklarhet. Om demokratins framväxt och utmaningar*, red. Jonny Hjelm & Christer Nordlund (Umeå: Bokförlaget h:ström, 2020)
- Salgado, Eneida Desiree. ”Os Direitos Políticos e os Militares na Constituição de 1988”, *Paraná Eleitoral* vol. 2 (2013), nr 3, 345–360
- Sandin, Bengt. ”Children and the Swedish Welfare State. From Different to Similar”, i *Reinventing Childhood after World War II*, red. Paula S. Fass & Michael Grossberg (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2012)
- Sandin, Bengt. ”Barnuppfostran, föräldraskap och barns rättigheter. En studie av diskussionen kring agalagen 1979”, i *Mellan Malmö och Minneapolis. Kulturhistoriska undersökningar tillägnade Lars Edgren*, red. Cecilia Riving & Victor Lundberg (Lund: Arkiv, 2018)
- Sandin, Bengt. *Politikens åldersgränser. Unga vuxnas politiska medborgarskap 1860–1930* (kommande arbete)
- Sangster, Joan. *One Hundred Years of Struggle. The History of Women and the Vote in Canada* (Vancouver: UBC Press, 2018)
- Scott, Joan Wallach. *Only Paradoxes to Offer. French Feminists and the Rights of Man* (Cambridge, MA & London: Harvard University Press, 1996)
- Sewell Jr., William H. ”Le citoyen/la citoyenne. Activity, Passivity, and the Revolutionary Concept of Citizenship”, i *The French Revolution and the Creation of Modern Political Culture. Vol. 2. The Political Culture of the French Revolution*, red. Keith Michael Baker & Colin Lucas (Oxford: Pergamon Press, 1988)
- Severinsson, Emma. ”Valaffischer i spåren av den kvinnliga rösträtten”, *Arbetshistoria* (2019), nr 2–3, s. 60–69
- Sjölin, Rolf. *Samer och samefrågor i svensk politik. En studie i ickemakt* (Umeå: Umeå universitet, 1996)
- Song, Sarah. ”Democracy and Noncitizen Voting Rights”, *Citizenship Studies* vol. 13 (2009), nr 6, s. 607–620
- Steine, Bjørn Arne. ”’Den, der er ude af stand til at sørge for sig selv’. Argumentene for og mot suspensjon av fattigunderstøttede 1874–1919”, i *Stemmerettens grenser. Fattigdom og demokratisk utestengelse 1814–1919*, red. Marthe Hommerstad & Bjørn Arne Steine (Oslo: Scandinavian Academic Press, 2019)
- Stenkula, Mikael. ”Swedish Taxation in a 150-Year Perspective”, *Nordic Tax Journal* (2014), nr 2, s. 10–42
- Stenlås, Niklas. ”Demokratins vedersakare? Högerns kamp för och emot demokrati”, i *Rösträtten 80 år. Forskarantologi*, red. Christer Jönsson (Stockholm: Justitiedepartementet, 2001)

- Stjernquist, Nils. *Tvåkammartiden. Sveriges riksdag 1867–1970* (Stockholm: Sveriges riksdag, 1996)
- Sulkunen, Irma; Nevala-Nurmi, Seija-Leena & Markkola, Pirjo (red.). *Suffrage, Gender and Citizenship. International Perspectives on Parliamentary Reforms* (Newcastle: Cambridge Scholars, 2009)
- Sundevall, Fia. "Military Education for Non-Military Purposes. Economic and Social Governing Projects Targeting Conscripts in Early Twentieth-Century Sweden", *History of Education Review* vol. 46 (2017), nr 1, s. 58–71
- Sundevall, Fia. "En man, en röst, ett gevär. Kommentarer till texter om mäns rösträtt och värnplikt", i *Könspolitiska nyckeltexter. Från Det går an till #metoo*, red. Klara Arnberg, Fia Sundevall & David Tjeder (Göteborg & Stockholm: Makadam, 2019)
- Sundevall, Fia. "Pengar och medborgarrätt. Om rösträttens ekonomiska diskvalifikationsgrunder", *Arbetshistoria* (2019), nr 2–3, s. 40–48
- Svanberg, Ingvar & Tydén, Mattias. *Tusen år av invandring. En svensk kulturhistoria* (Stockholm: Dialogos, 2005)
- Thomasson, Lars. "Lappförsamlingarna i Jämtland-Härjedalen 1746–1941. Gemenskap eller segregering?", i *De historiska relationerna mellan Svenska kyrkan och samerna. Band 2*, red. Lindmark, Daniel & Sundström, Olle. (Skellefteå: Artos & Norma, 2016)
- Tilly, Charles. *Democracy* (Cambridge: Cambridge University Press, 2007)
- Tistedt, Petter. "Knowing the Demos. Gender and the Politics of Classifying Voters in the Aftermath of Universal Suffrage", *Scandinavian Journal of History* vol. 44 (2019), nr 3, s. 332–354
- Tunefalk, Martin. *Äreminnen. Personmedaljer och social status i Sverige cirka 1650–1900* (Lund: Nordic Academic Press, 2015)
- Uppman, Brit. *Samhället och samerna 1870–1925* (Umeå: Umeå universitet, 1978)
- Urbinati, Nadia. *Representative Democracy. Principles and Genealogy* (Chicago: University of Chicago Press, 2006)
- Waldemarson, Ylva & Östberg, Kjell. "Att styra en stad. Kommunalpolitiken 1850–2002", i *Staden på vattnet. Del 2*, red. Lars Nilsson & Thomas Hall (Stockholm: Stockholmia, 2002)
- Wall, John. "Can Democracy Represent Children? Towards a Politics of Difference", *Childhood* vol. 19 (2012), nr 1, s. 86–100
- Wall, John. "Why Children and Youth Should Have the Right to Vote. An Argument for Proxy-Claim Suffrage", *Children, Youth and Environments* vol. 24 (2014), nr 1, s. 108–123
- Wallengren, Hans. *Socialdemokrater möter invandrare. Arbetsrörelsen, invandrarna och främlingsfientligheten i Landskrona under efterkrigstiden* (Lund: Nordic Academic Press, 2014)
- Vallinder, Torbjörn. *I kamp för demokratin. Rösträttsrörelsen i Sverige 1866–1900* (Stockholm: Natur & Kultur, 1962)

- Wickström, Mats. *The Multicultural Moment. The History of the Idea and Politics of Multiculturalism in Sweden in Comparative, Transnational and Biographical Context, 1964–1975* (Åbo: Åbo Akademi University, 2015)
- Williams, David Lay. *Rousseau's Social Contract. An Introduction* (New York: Cambridge University Press, 2014)
- Vogel, Ursula. "Is Citizenship Gender-Specific?", i *The Frontiers of Citizenship*, red. Ursula Vogel & Michael Moran (London: Macmillan, 1991)
- Wängmar, Erik. *Husebyfröken. En studie om Florence Stephens 1881–1979* (Malmö: Égalité, 2020)
- Wärenstam, Eric. *Sveriges nationella ungdomsförbund och högern 1928–1934* (Stockholm: Svenska bokförlaget, 1965)
- Ziegler, Reuven. "Legal Outlier, Again? US Felon Suffrage Policies. Comparative and International Human Rights Perspectives", *Boston University International Law Journal* vol. 29 (2011), nr 2, s. 197–266
- Zimmermann, Anette, "Criminal Disenfranchisement and the Concept of Political Wrongdoing", *Philosophy & Public Affairs* vol. 47 (2019), nr 4, s. 378–411
- Östberg, Kjell. *Kommunerna och den svenska modellen. Socialdemokratin och kommunalpolitiken fram till andra världskriget* (Eslöv: Symposion, 1996)
- Östberg, Kjell. *Efter rösträtten. Kvinnors utrymme efter det demokratiska genombrottet* (Eslöv: Symposion, 1997)

Bildkällor

Omslagsfoto: Per Meyerhöffer, 1936/Fotosamlingen, Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek (ARAB fotosamling).		58	Okänd fotograf, 1917–1926/Armémuseum.
Försätts: okänd fotograf, ca 1900/Göteborgs stadsmuseum.		59	1913, Stockholmskällan.
Eftersätts: okänd fotograf, 1917/Nordiska museet.		68:1	<i>Dagens Nyheter</i> , 4/4 1908, Kungl. bibliotekets digitaliserade svenska dagstidningar.
		68:2	1906, Stockholmskällan.
		72:1	<i>Aftonbladet</i> , 20/4 1933, Kungl. bibliotekets digitaliserade svenska dagstidningar.
1	Foto: Lennart af Petersens, 1958/Stockholms stadsmuseum.	72:2	Victor F. Nelson, <i>Prison Days and Nights</i> , Garden City, New York: Garden City Publishing Co., 1936 [1932].
13	<i>Karbasen</i> , 5/10 1901, Kungl. biblioteket.	74–75	Foto: Paul Sandberg, 1945/Riksantikvarieämbetet.
20	<i>Karbasen</i> , 1/3 1902, Kungl. biblioteket.	80	Foto: Per Meyerhöffer, 1936/ARAB fotosamling.
23	<i>Karbasen</i> , 22/3 1901, Kungl. biblioteket.	81	Foto: Arne Gustafsson/Östergötlands museum.
25	<i>Ströblad för folket</i> nr 15, 1898, Kungl. biblioteket.	89:1	Foto: Ivar Nilsson, 1906/Nordiska museet.
30:1	Okänd fotograf/Göteborgs Stadsmuseum.	89:1	Okänd fotograf, 1917/Nordiska museet.
30:2	Okänd fotograf/Göteborgs Stadsmuseum.	90	Foto: C. G. Rosenberg, 1922/Nordiska museet.
31	<i>Dagens Nyheter</i> , 17/9 1921, Kungl. bibliotekets digitaliserade svenska dagstidningar.	94	Kungl. biblioteket.
44–45	Okänd fotograf, 1914/Armémuseum.	95	<i>Ströblad för folket</i> nr 7, 1898, Kungl. biblioteket.
47	ARAB fotosamling.	98	Foto: Axel Malmström/Stockholms stadsmuseum.
51	<i>Svenska Dagbladet</i> 7/4 1921, Lunds universitetsbibliotek.	99	<i>Svenska Dagbladet</i> , 11/11 1932, Kungl. bibliotekets digitaliserade
53	Foto: Oskar Wilhelm Olsson, 1910/Armémuseum.		

	svenska dagstidningar	173:1	<i>Expressen</i> , 31/8 1955, Kungl. bibliotekets digitaliserade svenska dagstidningar.
104	Stockholms stadsarkiv.		
110	<i>Arbetartidningen</i> 17/3 1944, Lunds universitetsbibliotek; Stockholms stadsarkiv.	173:1	Okänd fotograf, 1955/Vänersborgs museum.
112	Okänd fotograf, 1934/Tekniska museet.	177	<i>GT</i> , 4/12 1987, Kungl. bibliotekets digitaliserade svenska dagstidningar.
123	1892, Stockholms stadsarkiv.		
124:1	Okänd fotograf, ca 1900/Göteborgs stadsmuseum.	183	Okänd fotograf, 1959/Sundsvalls museum.
124:2	1926, Mölndals stadsmuseum.	193	Foto: Jörgen Ludwigsson/Smålands museum.
128	<i>Harper's Weekly</i> 18/1 1879.		
131	Foto: Axel Malmström/ARAB fotosamling.	202	Lunds universitetsbibliotek.
133	<i>Expressen</i> , 31/5 1962, Kungl. bibliotekets digitaliserade svenska dagstidningar.	203	Foto: Ernst Henriksson/Bilder i Syd.
140:1	<i>GT</i> , 8/11 1973, Kungl. bibliotekets digitaliserade svenska dagstidningar.	207	<i>Utlandssvenskarna</i> nr 8 1983, Lunds universitetsbibliotek.
140:2	<i>Arbetet</i> (Västsvenska editionen), 28/6 1976, Kungl. bibliotekets digitaliserade svenska dagstidningar.	212:1	Foto: © Claudio Bresciani, 1991/TT.
143:1	<i>Expressen</i> , 29/5 1976, Kungl. bibliotekets digitaliserade svenska dagstidningar.	212:2	Foto: © Linda Berglund/Bilder i Syd, 2002.
143:2	<i>GT</i> , 11/9 1976, Kungl. bibliotekets digitaliserade svenska dagstidningar.	220:1	Foto: Rolf Kjellström, 1968/Nordiska museet.
147	<i>GT</i> , 2/10 1984, Kungl. bibliotekets digitaliserade svenska dagstidningar.	220:2	Carl Larssons fotografiska ateljé AB, 1944/Länsmuseet Gävleborg.
159	Foto: Axel Malmström/ARAB fotosamling.	222	Okänd fotograf, 1918/Jamtis fotosamlingar.
169	Foto: Paul Sandberg, 1936/Uppsalas museum.	223	Finlands nationalbibliotek.
170	Okänd fotograf, 1955/Örebro läns museum.	231	Foto: Sallstedts bildbyrå, 1948/ARAB fotosamling.
		234	Okänd fotograf, 1919/Wikimedia Commons.
		240	Foto: Johan Laserna.
		242:1	<i>Dagens Nyheter</i> 28/4 1973, Lunds universitetsbibliotek.
		242:1	<i>GT</i> , 21/7 1985, Kungl. bibliotekets digitaliserade svenska dagstidningar.

Medverkande författare

ANDERS AHLBÄCK är docent i nordisk historia och biträdande lektor vid Historiska institutionen, Stockholms universitet. I sin forskning har han fokuserat dels på genushistoria om män och manligheter i förhållande till värnplikt och försvarspolitik, dels på universitetshistoria. Han har publicerat bland annat böckerna *Manhood and the Making of the Military. Conscript and Masculinity in Finland, 1917–1939* (2014) och *Åbo Akademi och samhället. Perspektiv på växelverkan mellan samhällsförändring och universitet 1918–2018* (2018). I sina pågående forskningsprojekt undersöker han debatter om allmän värnplikt i Skandinavien i början av 1800-talet samt införandet av frivillig militärutbildning för kvinnor i Finland på 1990-talet.

ANNIKA BERG är docent i idéhistoria och universitetslektor vid Institutionen för kultur och estetik, Stockholms universitet. Hennes forskning inriktar sig i hög grad mot medicinens kulturella och politiska historia, samt frågor om makt, samhällsstyrning och socialpolitik, med intersektionella och transnationella perspektiv. Bland hennes senaste publikationer märks böckerna *De samhällsbesvärliga. Om kverulansparanoia, psykopati och förhandlingar kring gränsdiagnoser i 1930- och 40-talens Sverige* (2018) och *En svindlande uppgift. Sverige och biståndet 1945–1975* (2021, skriven tillsammans med Urban Lundberg och Mattias Tydén).

MARTIN ERICSSON är docent i historia och forskare vid Historiska institutionen, Lunds universitet. I sin forskning har han fokuserat dels på rasism och vetenskapliga rasföreställningar i svensk historia, dels på upplopp, kravaller och konfrontativa politiska aktioner under 1800- och 1900-talen. Bland hans senaste publikationer finns boken *Den bråkiga staden. Ungdomsupplöpp och ungdomspolitik i efterkrigstidens Stockholm* (2019, skriven tillsammans

mans med Andrés Brink Pinto) samt artikeln "What Happened to 'Race' in Race Biology? The Swedish State Institute for Race Biology, 1936–1960" i *Scandinavian Journal of History* (2020). Han arbetar för tillfället med ett forskningsprojekt där han undersöker vad som hände med den svenska rasforskningen och rasbiologin efter 1930-talet.

JONATHAN JOSEFSSON är biträdande lektor och forskare vid Institutionen för Tema: Tema Barn, Linköpings universitet. Hans forskning har kretsat kring asylsökande barns rättigheter, unga migranternas politiska aktivism och ungas politiska representation i internationell politik. Han är projektledare för forskningsprojektet "Youth Representation in Global Politics. Climate, Migration and Health Governance Compared" (Riksbankens Jubileumsfond, 2020–22) och han var 2019 gästforskare vid FXB Center for Health and Human Rights, Harvard University, och Department of Childhood Studies, Rutgers University. Till hans senaste publikationer hör artiklarna "Non-Citizen Children and the Right to Stay. A Discourse Ethical Approach" i *Ethics & Global Politics* (2019) och "Empowered Inclusion. Theorizing Global Justice for Children and Youth" i *Globalizations* (2020, skriven tillsammans med John Wall).

MATTIAS LINDGREN är filosofie doktor i ekonomisk historia och lektor vid Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer, Stockholms universitet. Under ett antal år arbetade han med datainsamling och bakgrundsforskning på stiftelsen Gapminder, där han bland annat producerade flera globala dataset inom utveckling, ekonomi och demografi.

JULIA NORDBLAD är docent och biträdande lektor vid Institutionen för idé- och lärdomshistoria, Uppsala universitet. Hon har också varit gästforskare vid EHESS och Sciences Po, båda i Paris. Hennes forskning har dels handlat om demokratins grundläggande begrepp, dels om tid och temporalitet i klimatkrisens historia. Hon har bland annat publicerat artikeln "On the Difference between Anthropocene and Climate Change Temporalities" i *Critical Inquiry* (2021).

BENGT SANDIN är professor emeritus vid Institutionen för Tema: Tema Barn, Linköpings universitet och forskare vid Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Hans forskning rör barn och barndom i ett historiskt perspektiv, från tidigmodern tid till den sena svenska välfärdsstaten, och behandlar bland annat utbildning och statsbyggande, gatubarn, barndom, mediepolitik inom utbildningssektorn, välfärdspolitik och barns förändrade rättigheter. Han intresserar sig således för såväl barns historia som barndomens förändring och ålder som historisk kategori. Till hans senare publikationer hör artiklar om föräldraskap och välfärdsstaten, samt om barns rättigheter till kroppslig och mänsklig integritet och upprättelseprocesser för barn som omhändertagits av samhället. Hans senaste bok är *Schooling and State Formation in Early Modern Sweden* (2020).

FIA SUNDEVALL är docent i ekonomisk historia, lektor vid Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer, Stockholms universitet samt forskare vid Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Hon är projektledare för forskningsprojektet "Allmän rösträtt? Rösträttens begränsningar i Sverige efter 1921" som denna bok presenterar resultat från. Hennes tidigare forskning har i huvudsak rört sig inom arbetarhistoria, genushistoria och militärhistoria, vilket inkluderat studier om bland annat militär genusarbetsdelning, icke-statlig finansiering av militär verksamhet, samt social och ekonomisk styrning genom värnplikten. Hon forskar även om tvångsrelationer i arbetslivet. Till hennes senaste publikationer hör antologin *Könspolitiska nyckeltexter. Från Det går an till #metoo*, redigerad tillsammans med Klara Arnberg och David Tjeder (2019).